

buva lyviaus, sausose gi ir priningose izspanijos kamsztini arzuolu-
jos ispanijos ne auga; daugiausiai gi
tokiu girti yra provincijose: An-
daluzijoje, Estremaduroje ir Kata-
lonijoje, isz kuriu tai provinciju
paaisa geriausias ant svieto kam-
sztis.

Portugalijoje yra teipogi kam-
sztiniu mediju girios, o Prancu-
zijoje yra jos Gaskonijoje, Provan-
cijoje ir ant salos Korsikos.

Kamsztini arzuolu pušiniojo jau
rymionys ir grekony nuo labia-
siausio, bet dirbti kamsztus pra-
dejo tik neseniai, nuo kada vis-
kims skystimus pradejo laikyti at-
klinolius buteliuose. Kamsztini
nuos arzuolus pradejo tytieta
ginti Ispanijoje 18 szimtme-
tuom pirmiausiai uzsime vrie-
vokietis. Izs augino medzius, o
nulupta kamszt siunte ant per-
dirbimo i Vokietija. Vokcie-
zams paveiksl sek vrietiniai gyvent-
jai: jie ne tik augino medzius,
bet parengi ir kamsztu apdir-
bimo dirbtuves. Katolionijos
kamsztus ir szpidien laiko u-
geriausias ant svieto.

Uzsime po savo valdzia Algerij
ir Tunija, sziaurini Afrikoje,
prancuzaiz udsėjo ciza kamsztini
arzuolu plantacijos, kurios szia-
dien uzaugo jau i didesle gria-
sa.

Kad kamsztis tikty ant isdzir-
bimu, arzuolus turi turėti apie 25
metus. Po pirmam nuimimui,
kamsztis i desztini metu vėl au-
ga ir jį nuima, pirmutinis bu-
skyla, tolesnis gi vis geresni-
u ir geresniu. Arzuolu-
lai auganti ant mazai vaisingos
zemes duoda plong ele kamsztu
bet gero, udtai auganti ant rie-
bios zemes turi stora kamsztu
ele, bet ji skyla, ne teip ge-
ras. Paprasai nuo auganciu
medziu nuima kamsztį kas 8–12
metu: Algerijoje daro tai kas 8
metu; Ispanijoje ir Portugalijoje
kas 10 metu, o Prancuozijoje kas 12
metu. Paprastai, kol gyvytoja
medis, to duoda jis kamszt, be-
iz medziu seneniu kaip 200 me-
tuju jau nesinaudoja, kadangi
juo senenis medis, juo paleng-
viau atauga nuimtas kamsztis,
nors jis nuo seneniu mediu buva
geresnis.

Nuimti kamsztio cilg reikia
labai atargiai, kad ne uzsauti po
ja ciancius medio zervės. Nuo
juo mediu nulupa kamszt tik
nuo kamieno, o nuo seneniu tie-
posgi ir nuo storesniu szakų ir
paskutinis yra geriausias. Kam-
sztis lengviausiai duoda-i nuimti
pavasary, kada arzuolus sprosta
ir leidžia naujus lapus.

Ant nuimimo kamsztio ap-
griezta aplink medio ramiens
dviejose vietose ir ijpauja skersa
giliai ir nulupa visą kamszt; ant
senu mediu reikia skersai per-
pjauti keliose vietose. Suduoda
kelis kartus i kamsztį ir jį atsau-
ka nuo apatines medio zervės.

Pirma cilg nuimant, kamsztis
buva ne daug, antsrasy nuimant
buva jau dusyk tiek ir juo toliau,
juo daugiau. Nuo mediu 18
metu nuima kamsztį 9 kartus ir
nuo to surenka vidutiniskai
500 svaru kamsztio vertes 100
franku. Teigi kamsztinio medio
atgraba žmogui daugiau naudos
negu koks nors kitas girti me-
dis.

Nuimta kamsztį gerai nuvalo
o paskui, prizise kokiu sunkeny
be, ineta i specializaciu katilu
su verdanciu vandeni ir virina
per 3–4 valandas.

Po izvirinimo szmotos krylo-
ja, riza i pundus po 70–80 kilo-
gramu ir apkala geleidiniai la-
kai. 100 kilogramu geriausias
kamsztio kamsztio 120–150 fran-
ku, o niekiausu—15–10 franku.

Kamsztus isz zalios medegos
plausto dabar maszinos: viena
maszina gali isdzirti 15000
kamsztu per diena, dirbamasi
gi ramskom darbininkas gali is-
dzirti tik 2000.

Gatavus kamsztis sortuoją
teipogi maszinoms ir viena ma-
szina i valanda laiko usorinuoja
30000 isdzirti kamsztu. Ma-
szinos ir suskaito: viena maszina
i valanda laiko gali suskaiyti i
sudet i maszus 100000 kamsz-
ciu.

Nuo 1860 m. kamsztine med-
ga pradejo vartoti ant dirbimo
linoleum.

Kamsztinio arzuolo žiëve, teip
kaip ir paprastu, nusudoma yra ir
viena isdzirbimo szak; medis gi
cina ant malku ir ant visokių is-
dzirbimu.

Isz Amerikos.

Stengiasi užlaikyti monopoliją.

ST. JOHNS, NEWFOUNDLAND. Kada pasirodė, kad su pagalba Marconio telegrafo be vielų galima siųsti telegramus per Atlantiškąjį oceaną, iš Europos į Ameriką, telegrafų kompanijos, turinčios monopoliją ant tokių susisiekimų, apėmė baimę, kad Marconi jiems uždarytų konkurencijos. Jos atsakė: „Newfoundlando valdžia su reikalavimu, kad jos uždarytų Marconui siuntinėtis telegramus į Europą. Kaip nusprendė Kanados sudai, dar nežinia. Jeigu Marconiui uždarytų ant New Foundlando viešinio telegrafo stacijų, tai jis ketina staciją perkelti ant prigulincijų Prancūzijos salučių, ant kurių nė vienyti Valstijų, nė Kanados sudai ne gali turėti nė jokios tiesios išsivienijimo uždavinio arba da leidimus.

Truksta vandens.

DETROIT, MICH. Nuo didelių saliczių susuko čia didesnis vandens traukimo dūdos. Tulose vietose nuo to užgimė tvanai, bet užtai masiznos ne įstengia parūpinti vandens, kiek jo miestas reikalauja. Jeigu užgimtų gaisras, ne būtų kuom užgnį gesinti. Dėl stokos vandens reikėjo uždaryti daugelį mokyklų.

Žemė prarjto.

NEW YORK. Vieng vakarą pe reitos svaitytės du jauni vaikinai, Mc Cobe ir Down susitiko Midle kalnuose ir sustojo pasisnėkėti. Jiems besnėkiant, atsivėrė žemė ir Mc Cobe prapuoė. Tik po kelių dienų įsėjokio mado jo kūną gilumoje 200 pėdų po žeme. Įpuolė jis į olą turincijų tik 18 colių pločio.

Hannos užmanymas.

Garsus Mark Hanna, protektorius užmuszto McKinlejo, susaukė į New Yorką didelį susižiavimą kapitalistų darbdarvų delegatų ir delegatų darbininkų organizacijų ant apkalbėjimo, ko reikia ant prazalinimo ant visdos nesutikimą tarp kapitalistų ir darbininkų. Ko reikia ant to, be abejonės žino ir Hanna: reikia teisybės iš kapitalistų pusės, bet kad jie, kur eina apie jų naudą, teisybės nesilaiko, tai ir iš visokių susižiavimų abiejų pusių naudos didelės ne gal būt.

Nuputo kelmosi prietaisai.

ST. LOUIS, MO. Didelės paravinčiosios Brolių Steperų, besikeliant ant augstutinio lybų, nepuolė pilna žmonių kėlimo prietaisai. Prie to viena moteriškė liko ant vietos užmuszta ir 7 moters ir merginos sunkiai sužeistos.

Nužudes prota milijonierius.

PORT CHESTER, N. Y. Gyvenantis čia milijonieris, 70 metų Oliver Harriman, daktarų komitės liko už beproį pripažintais ir nugalėtas į bepročių namus. Ištisimo jo proto reikalavo 8 jo looni vaikai.

Kalėdų dovana.

Prezidentas American Express Co. pagarsino visiems tarnaujantiems darbininkams, kad ant Kalėdų dovana po 10 kiekvienam. Pernai davė jiems tik po 5 dol. Minėta kompanij: laiko savo biurose 100000 tarnaujančių.

116 metų senels pasimirė.

ASILENE, KANS. Netoli nuo čia, miestelyje Herington gyvenono senelis Aleksandra Gunn, kuris, kaip pasakoja, išgyveno ant vietos 216 metų. Perekit sanvartę jis pasimirė nuo didelių cvalcių, kurių ne galėjo pakeisti.

Baltvėdis negras suszalo.

GRANGE CITY, IOWA. Rado netoli čia, sukrutame ant lauko siaudų kuryje, suszalojęs Fredas Krishik. Jį szioto aplinkinėse visai laike už negrą, bet dabar pasirodė, kad jis buvo baltvėdis, parvuodavo savo veidą ir rankas tyezia su suodžiais. Kodėl jis tą darė, nežinia.

Pasimirė vykuspa.

DUAQUE, IA. Pasimirė vykuspa Cheyenne, Ind. Tė, katalikizmo difecejijos L. F. Lenihan. Daug vykuspų ir kunigų iš visokių katalikizmo difecejijų Ameriko atkako ant laidojimo kuno. Archivykuspa Keane pasakė ant kapo pamokė.

Nusizudo.

BROOKLYN, N. Y. Gyvenanti čia 30 metų moteriškė, Minna Blumberg, ne esant vyro namie, nusizudo tris vyresniuosius vaikus į mokyklą, o ketvirtąjį į mėsą susipirkti kėndų, o pasiėmė su dviem mažais vaikais į mišą, vaikams užkimo burę, rektų, suguldė į lovą.

ir atsukusi garą, pati atsigulė. Pargriūdas su kėndiais 5 metų vaikas, ne galėdamas įeiti į vidų, savėkėms susaukė kaimynus, kurie išmuzzė duris ir lygiai Blumbergiene, kaip du mažiausiu vaiku rado ją be žado. Pasaukti du daktarai tik 3 metų mergaitę galėjo atgaivinti. Motina ir kitas vaikas buvo jau ne gyvi.

Negrai uredninkai.

WASHINGTON, D. C. Prezidentas Roosevelt paskyrė du negru ant gana augstų urėdų: Drą Crossland iš St. Joseph, Mo., ant Suvienuytų Valstijų pasiuntinio į negrų republiką Liberiją, Vakarinę Afriką ir negrą Dancy ant muitinycijos viršininko į Wilmington, N. C. Be abejonės baltvėdis politikieriai peiks prezidentą už tai, kad jis ir negrus už žmonis laiko.

Daug galvų suszalo.

Laikė paskutinių saliczių ir sniego d-rganų gyvulių augintojų Oklahomoje neispauskytai didelės nuotrėtos turėjo: prazuvo penktą dalį jų auginamų gyvulių.

Užtroško nuo garo.

PITTSBURG, PA. Nakvynės namuose Johno Kotsakio, Etnoj, Pa. nuo priė jasio kambar gazo užtroško darbininkas Jonas Mislinskis; kiti gi trys rods dar ne numirė, bet ir tuos daktarai ne turi vilties nuo mirties išgelbėti.

Sniegas.

CHAYENNE, WYO. Paskutinės sniego dargenos užneszė sziutuose Wyoming ir Nebraska geležinkelio linijas teip, kad trukiai negali bėgti. Ant Union Pacific geležinkelio ant kelio užpastė kelis trukus. Kalbą reikėjo valyti su gariniais plugais. Vienas plugas, netoli Sherman, užbego ant užpastų pasidierinio trukio ir 9 vagonus sudauzė: jų griuvėsiai paskui užsikėgė. Mieste Omaha teip pripustė miestas, kad bėgiojimai ulyozinių karų turėjo pasiliauti.

BANGOR, ME.

Dėl didelių tvanų, sniego ir ledų, per ištisas tris dienas negalėjo iš čia išeiti į vakarus geležinkelio trukiai.

Explozijos.

PITTSBURG, PA. Dirbtuvėse Joneso & Langhino, ant Brady uilyzios, arsitiko baisi eksplozija, kas buvo į apacią nusiėlėdes. 10 darbininkų liko užmusztų, o 4 sunkiai sužeisti, tarp jų trys sužeisti mirtinai. Užmusztai darbininkai, kaip rodosi, iš pravaržė, daugume buvo lenkai arba slovakai.

PITTSBURG, PA.

Dirbtuvėse Black Diamond Mill atsitiko smarki garinio katilo eksplozija. Eksplozijos keturi darbininkai liko užmusztai. Sužeistų iš po triobos griuvėsių ištraukė 12 žmonių.

Netalimas ant geležinkelio.

MCKEESPORT, PA. 14 mylių nuo South Haven, ant Baltimore & Philadelphio geležinkelio, susidaužė pasidierinis trukis. Prie to daug žmonių liko sunkiai sužeisti.

SALINAS, CAL.

Netoli nuo čia, ant South Pacific geležinkelio susidaužė du greitai bėgantį ir priezingus puses geležinkelio trukiai ir abudu sa visus susidaužė; vieno trukio griuvėsiai paskui uždėgė. Prie to 10 žmonių liko užmusztų, o apie 50 sunkiai sužeistų, tarp kurių diktai yra mirtinai apskutų. Neisimė atsitiko per tai, kad vienas trukis ant 7 minutų pasivėlino.

EL PASO, TEX.

Ant meksikoniško geležinkelio 19 d. gruodžio susidaužė didelės tavorinis trukis. Kiek prie to žmonių prašuvo, dar nežinia.

Paskendo laivas.

CHARLESTON, W. VA. Garlavis Kanvba Bell, plaukinejantis tarp Charleston ir Montgomery, ant Pant Oreok persiko psiaur ir paskendo. Prie to prigėrė 8 žmonės.

Tvanai.

SCRANTON, PA. 15 d. gruodžio Lackawanna upė užtvino ir užliejo daug triobų mieste. Gyvenantii upės vos spėjo išbėgti iš namų ir pasislėpti ant augstesnių vietų. Vandens nunezė daug tiltų, vietoms išardė gele-

žinkelio linijas. Nuo 50 metų čia niekada teip didelių tvanų ne buvo.

Gaisrai.

HUNTINGTON, PA. Sudėgė čia vienas iš pulkianų triobų: opeoros teatras. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 200000 dol.

ANDERSON, IND.

Sudėgė čia Lincoln mokykla. Kada užgimė ugnis, mokyklų buvo 250 mokininių. Juos rods visus išvėdė iš mokyklos, bet jų visi sziestieji drabužiai sudėgė, nespėjo jų paimiti.

Isz darbo lauko.

FORT WAYNE, IND. Susitvėrė čia kompanija, kuri ne užligo pastatys naujas plieno dirbtuves.

CINCINNATI, O.

Sudėgė čia dirbtuvės „Union Superior Wall Paper Co.“ Per tai 250 darbininkų ne teko darbo.

ALTOONA, PA.

Skundžiasi čia ant stokos išsivintų stiklo darbininkų; dėl stokos darbininkas kelias dirbtuves reikėjo uždaryti.

LASSLON, OH.

Anglekasių apskricio, pritardami darbininkams Columbia pav., ketina teipogi sziatraik pakelti.

BUTLER, PA.

Naujai susitvėrusi Chicora Coal & Coke Co. sziatame pavietij parengė naujas anglių kastynes.

DELRAY, MICH.

New Yorko kapitalistai ketina parengti čia dvi cemento dirbtuves, kuriose rastų darbą 5000 darbininkų.

WHEELING, W. VA.

Philadelphijos kapitalistai Harrison pav. nori nupirkti daugiau žemės plotų su angliais ir ant jų parengti naujas anglių kastynes.

SOUTH MANCHESTER, C.

Čeugėjo sziikų dirbtuvėse pakėlė sziatraik 200 audėjų. Jie nesutinka ant naujų dirbtuvų savininkų padavadymp.

ACRON, OH.

Darbininkai Acron Electrical Mfg. Co. pakėlė sziatraiką todėl, kad dirbtuvų direktorius vienam darbininkui kirtu už ką ten per auj.

SHARPVILLE, PA.

Youngstown Iron Sheet & Tube Co. nori cziarykscizias plieno dirbtuves teip padidinti, kad rastų darbą 5000 darbininkų.

CONNELLYVILLE, PA.

Prie kokso pečių sziatame apskriųj pereių sanvartę dirbo prie 19963 pečių. Prie visų pečių dirbo 6 pilnas dienas.

YOUNGSTOWN, OH.

Dirbtuvėse National Steel Co. darbai eina labai gerai; dabar čia dirba su dviem darbininkų atmainom.

CLEVELAND, OH.

Youngstown Iron Sheet & Tube Co. padidįs cziarykscizias savo dirbtuvė, o paskui prie darbo priims daugiau darbininkų.

JOHNSTOWN, OH.

Darbai čia sziuom kartu eina labai gerai; dirba per dienas ir per naktis. Ir iz kitur atkāk darbininkai galėtų čia gaut darbą greičiau negu kitur.

MILWAUKEE, WIS.

Plieninis trukas nuzėr jam prigulincias Bay View dirbtuves padidinti. Ant to paskiria 1000000 dol. Reiks čia daugiau darbininkų.

MCKEES ROKS, PA.

Darbai cziaryksciziose plieno dirbtuvėse eina gerai ir yra viltis, kad teip bus per ilgai laik, kada gi dirbtuvės turi diktai reikalavimų.

CLEVELAND, OH.

Darbai sziuom kartu eina čia labai gerai. Tas tik čia ne turi darbo, kas dirbti ne nor. Rengia čia dabar daugiau dirbtuvų, kuriose galės paskui prie darbo patilpti apie 20000 darbininkų.

TARENTUM, PA.

Cziarykscizijų popieros dirbtuvė ketina padidinti ir priimti paskui 73 darbininkų virzaus. Pittsburgho gi kapitalistai ketina parengti čia naują popieros dirbtuvę, kurioje gautų darbą 400 darbininkų.

CHICAGO, ILL.

Cziarykscizios darbininkiskos organizacijos ateisaukė į kongresą su reikalavimu, idant būtų uždrausta sudioms išsivieninti uždraudimus priess sziatraikuojancizias darbininkus.

NEWTON UPPER FALLS, MAS.

Vyrų darbai eina čia vidutinizškai, o moterų ir merginų eina labai gerai; dirba visar pilnų laiku. 25 d. lapkriczio atidarė čia

naują pardavinyciją, kur keli vyrai ir 25 merginos iz syk gavo darbą; po Kalėdų prie darbo priims du daugiau žmonių.

CUDAHY, WIS.

Frostel Bros. padidina cziarykscizias savo skurų izdirbinycijas. Paskui priims 150 naujų darbininkų. Bus čia perkeltos iz Springfield, Oh. Kolley Mfg. Co. dirbtuvės. Cziaryksciziose gelvių pjovinciziose sziuom kartų darbą eina gerai.

SUMMITVILLE, IND.

Cziaryksciziose stiklo dirbtuvėse užgimė nesutikimai su darbininkais. Dirbtuvų savininkai ne nori sutikti imti prie darbo vien prigulincizius j-unijā darbininkus. Iz tų nesutikimų gali užgimti dideli sziatraikai. Dirbtuvėse gi Macbeth Evans Glass Co. darbai eina labai gerai.

UNIONTOWN, PA.

Darbai sziuom kartu eina čia labai gerai, visi darbininkai turi darbą ir tas tik ne dirba, kas dirbti ne nori. Uždarbiai teipogi ne blogiaus. Kokso kompanija ketina parengti daugiau kokso pečių, kada gi dabartiniai ne įstengia izdirbti tiek kokso, kiek aplinkinės dirbtuvės reikalauja.

SOAFIL, UTAH.

Darbai cziaryksciziose anglių kastynėse eina gerai. Dirba čia 59 lietuviai. Darbą gelima gaut, tik darbininkų iz Illinois nenori priimti, kada gi bijosi, kad jie unijos ne sutvertų; mėnėj atgal kompanija praszalino 50 darbininkų už norą sutverti uniją. 6 mylios nuo čia yra Clear Creek kastynės, bet darbą jose sunku gauti.

Isz Lietuvizsku dirų.

„Lietuvos“ redakcija linki visiems skaitytojams linksmų Naujų Metų

Besibaigtint metams.

Su sziuom numeriu baigiasi metai. Paprastai, praslinkus metams, žmogus žiūri į užpakalį, perkratindamas svarbesnius savo nuveiktas darbas. Nėra tautos, kuri per metus ką nors svarbesnio teip gero, kaip ir blogo ne būtų nuveikusi. Ir lietuvių gyvenime sziite metai ne praslinko be svarbesnių atsitikimų.

Tėvynės Lietuvio maskolizkos valdžios po senovės persekioja lietuvių, kemsza juos į kalėjimus už skaitymą ir platinimą lietuviškų rasztų, už norą apsisiviesiti Amerikoje nežinia kas buvo paleidęs paskalb, buk dar rugėjo ar spalnio mėnėsy maskolizka viespatystės roda perkratindę klausymą nuėmimo drausmės nuo lietuviškų knygų spaudintų lotynizkos literos ir buk ant nurodymo Lietuvos vyskupų, viespatystės roda nutarė nuimti drausmę ir ant toliaus daleisti pecioj Maskolijoj izleidindėti, žinoma po kontrole maskolizkos cenozės, laikraszcizius ir knygas lietuviškoj kalboj lotynizkoms literoms. Kadangi apie toki nusprendimą iki szio maskolizka laikraszciziai ne pagarsino, tai matyt ir paskalas apie nevą da leidimą lietuviškų spaudos Maskolijoj buvo tyezia paleistas koki maskolizko rando tarnų. Da leidimo tokiu kaip ne buvo, teip ir nėra, maskolizkos valdžios kaip persekioja pirma, teip ir persekioja lietuviškus rasztus nors nekalcizausios, neatbūtinai žmonės reikalingos įtalpos.

Svarbiausiu pereių metų ateiti kimu Amerikos lietuvių gyvenime buvo pasidalinimas tautiskų lietuvių Susivienijimo į du sau priezingus skyrius: į tautiszkį ir į esantį po nesprubėtuota kunigų kontrole katalikizka. Kaip pasakė to pasidalinimo ir ter pa czių lietuvių pasikėlė smarkesnė partizka kova: jie pasidalino į neuzkencizancizias partijas: į kuniginis ir priesskuniginis.

Ar pasidalinimas toks Susivienijimo ir visų lietuvių buvo naudingas ar ne naudingas, apie tai kalbėsime, bet jis turėjo but reikalingu, jeigu teip atsitiko. Žinoma, be partizkų, dirbant visiems ant tautos vien labo, butume galėję kruvoj daugiau nuveikti negu pasidalinę, bet jeigu reikėjo skirties, tai matyt darbas kruvoj ne buvo galimu. Kaip

rodė ir dabar mūsų kova, mes ir dabar dar kovojame ne tiek už tolesnius mūsų tautos reikalus, kiek su kunigijos despotizmu, priess su asabizkus reikalais; klerikalizka gi partija stengiasi palaikyti kunigų despotizmą ir monopolij visuose lietuviškos reikaluose. Kunigai, gindami savo

luomos monopolij, apseuka drįstancizius jų despotizmui pasipriesinti už priessizincius tikėjimus. Tam vienog gal įtikėti tik mažai suprantanti žmonės, labiau išsilavinę gerai supranta, kad čia neina apie tikėjimą, bet vien apie kunigijos pelną ir jų privasizkus reikalus, kurie nieko bendro su tikėjimu ne turi. Kunigų apseuka priessizis tikėjimu, su mažais išėjimais, tikėjimui niekur kelio neaukerta, tikėjimu neuzsima, todėl jo griauti ne gal. Keiksmi ir interdikai todėl kun. Saurasizcijų, Kurų, Judisizijų, Milukų, Kaminkų, Kaulikių, Jakscizijų ant consortes ne pertikrj sumanesnių lietuvių, kad kunigai kovoja vien su tikėjimu priessizis ir kad t e jų apseuka tikėjimu griauties iz tikro iz žmonių szirdies nori tikėjimą iszrauti. Ypac kunigėliams ne patinka „Lietuva“, „Vienybė“, „Varpas“, „Ukininkas“ ir „Naujienos“, o Amerikos kunigams labiausiai ne patinka du pirmtiniai lietuviški laikraszciziai: juos iszekelia per savo pamokslus, draudžia žmonis nuo skaitymo per iszapninti, o vienog kad ir kas zin kaip ve dmainiautų, ne įstengs darodyti, žinoma sumanesniems žmonėms, kad tie laikraszciziai kame nors užgaugtų tikėjimą. Jie priessiziai vien kunigų savaliai, užstoja už žmonių tų kunigų skriaudizmus ir isznuodojams ant savo asabizkus siekių, bet tikėjimo niekur ne kliudo. Dievas, tikėjimas ir kunigas ne reiskia tų patį ir asabizki kunigų reikalai, asabizka jų nauda nieko bendro su tikėjimu ir Dievu ne turi. Besistengdami žmonis pertikrinti kad kunigas reiskia tikėjimą, pats platinia priessizigą krikscionizsizam mokslą.

Kvca tai turp kunigijos. Ir ne kunigijos, kokia dabar mūsų gyvenime ypac Amerikoje yra vedama, isistikro nieku ypatizsko ne turi. Pas apseviestenes tautos tokiu kovu seniai užgimė ir pasibaigė. Monopolijams ir isznuodojimui tikėjimo kaip įnagio ant apgnimo kunigų luomos reikalų, protestonizskuose kasztuose gal padarė reformacijas, o Prancuzijoj didėle revoliucija. Pas mus vienog kova teip toli nenuzėgė ir turbūt ne nužėgės. Vokietijoj antai pergalėjimas kunigijos despotizmo kasztavo szimtus tukstanciziu žmonių gyvasizčių. Prancuzijoj kunigas savo draubizuose ne dryso ant uilyzios pasirodyti, kadangi toki revoliucionieriai pagaudavo ir galvą nukirsdavo. Tokio pasielgimo su kunigais ne galima pagrįsti, bet tas parodo, kaip kunigai, per eilias metų jų isznuodojamų žmonių buvo ne kencizmai. Szigdien užtai Prancuzijos kunigai susiaurino rūbėlius savo valdžios ir daboja vien tikėjimo reikalus, labai retai randui reikia jiems rūbėlius jų valdžios priminti. Kol toks supratimas tarp kunigų iszsiplatino, ne vieno kunigo galva nusirito po gliotinos kirviu.

Pas tautas mažias apseviestas supratimas, kad kunigija jas isznuodoja ant savo asabizskos naudos, užgimė daug vėliaus. Ispanijoj, Portugalijoj kova prasidėjo tik dabar; pas lietuvių nuo szių metų smarkiau yra vedama. Kovoje su kunigija paime virszų milijonai žmonių norincizų nuo jos vodingo despotizmo iszsilieusuoti, kunigams reikia leisti isz palengvo virszius, kuriais žmonės buvo supanozuoti. Turime viltį, kad ir pas mus ne milijonams žmonių reiks pulti ant kelių priess kunigius ir amžinai neszi kunigijos jungę, bet keliems szimtams kunigų atseis numazinti savo geisimus, dalį jų paskausti ant tautiszkos aukuro. Juo tas supratimas greičiau priegriebs ir mūsų kunigų smegenis, juo jiems patiems ir visai lietuviškai tautai bus geriau.

Isz William, Penna.

Sziitoje pecerėje gyvena daug lietuvių; terp jų yra: dzukai, patrienikiai ir prusai. Nors jie visi lietuviai, bet jie terp savęs neiskencizias labiaus negu žemes ir katės ir viens kitą pravardizuoja. Iz to kyla visoki nesutimimai, o tankiai ir žeminancizios lietuvių garbą mustynės.

Valdžios ant pečių uždarė daug salinų, pas mus liko dabar tik vienas; į jį visi trokstanti gėrymų ne gali patilpti. Todėl tai privio čia daugybė gėrymų pardavinycijų, kurios paspruina gėrymus ir juos be leianų parduoda trokstantiesiems: tuom užsima lygiai lietuviai, kaip ir anglijonai. Pro tokias paslaptas izkavimo velt, baisų eiti. Szio

pulkais vaikscizija kaip švėrys, muszasi, su poliais pliaustosi, iz revolverių szaudo. Jeigu koks iz tokių beleianų szinkorių paibaigia ant reikalaujančiams ne gali duoti, tai toki isztroszkėliai, iszėję laukan, su akmenimis langus dauzo.

Teip elgiais sziitoj pecerė daugelis lietuvių. Laikraszciziai ir iszlavinancizios protų knygų galėtų sziek tiek ir negrafini besielgancizius aptaszyti, įkvepti godocę savęs, bet tie ne grūdin besielgiantie ne knigų, nė laikraszciziu ne mēgsta, ne tik jų ne skaito, bet neugencizias. Užmink girtuokliui, kad užsiraszytų laikrasztį ir jį skaitytų, vietoj girtuokliauti — tai skubink bėgti, kad į tokio nagus ne patektum. Vi si sako, kad geriau pinigų pragerti, negu nors centą ant knygų apversti.

14 ir 15d. gruodžio buvo čia labai didėlia lytus, kuris daug blėdies čia ir Shenandrijų pdirbo. Vandens apėmė dirbtuves ir kastynes, kaip kokiose kastynėse net mulai prigėrė. Darbai todėl turėjo apseiti, bent ant teip ilgai, kol vandens ne nupuls ir kai ne pataisys pagadinimus, kuriuos tvanai pridirbo.

Mariūtė.

Isz Baltimore, Md.

28 d. lapkriczio cziarykscizė lietuviszka Teatralizska Draugystė parengė teatrą. Atlostu buvo komedija p. a. Amerika pirtyje. Aktoriai savo roles atlozė labai gerai. Teatro rengėjai daug darbo turėjo padėti, bet darbas jų ne nuėjo ant niekų. Kur-tina ir dekoracijos buvo kuo geriausiai nudaotos: seklyczia, surukusji pirkczia, dūminis pecius ir mažiasis daiktai buvo teip, kaip Lietuvioj yra. Mes, ant teatro susirinkę, ant valandos užmirszone, kad esame Amerikoje, rodėsi mums, kad esame brangioje mūsų tėvynėje. Iz teatro visi buvo užgandinti ir rankų plojimai dėkavojo aktoriams ir teatro rengėjams.

Vanagas.

Isz Waukegan, Wis.

Ant cziarykscizio priemiesczio Washburn Springs prapuoė 17 metų jauna lietuviszka moteriškė, pagi Mykolo Trunkio. Jos draugai tvirtina; kad ji turėjo nusižudyti, negalėdama ilgiau gyventi su savo vyru. Apseivėdė ji su nemoru su dabartinu vyru ant prikabinėjimo draugų, kadangi tam Trunkis yra turtingiausiu gyventoju minėto priemiesczio. Per tą sanvartę ji atlanė savo drauges, o vienai, kokią ten Paladinecizini davė 100 dol., praszdamas pasiikyti pinigų ir už 4 dol. užpirti miszias už jos duszį, kadangi ji pasiskandysianti ežere. Iz tikro netoli Waukegan, ant ežero kranto rado jos skepetą, bet ežere kūno iki szio ne rado.

Isz Philadelphios, Pa.

Pagarsėjus Amerikoje Dilonis rengisai iszleidinti čia naują lietuvišką laikrastį p. a. „Varpas Lietuvinukų Amerikoje“, kuris užimsis bažnytine reforma. Dabar jis iszleido abrozda „Skerdynės“, kuris tyrys perstatyti paskutines mustynes Philadelphios lietuviškoj bažnycioje. Jeigu ne būtų paraszų, sunkų būtų įspėti, ką abrozdas reiskia. Ant nupieszino abrozdų reikis geresnį pieszęjį, szitas nupieszetas bisauriai, daugumas žmonių perstatyti lyg būtų iz medžio nutaszyti, krutėjimai klaidiziai nupieszti, o jau apie kokį nors estietizkū nudilnimą ne gal būt ne kalbos.

Imperfect in original

